

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 15.12.2015 г.
COM(2015) 645 final

2015/0294 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за подписване от името на Европейския съюз и за временно прилагане на
Споразумението между Европейския съюз и Китайската народна република за
премахването на визите за краткосрочен престой за притежателите на
дипломатически паспорти**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В рамките на диалога между ЕС и Китай за мобилността и миграцията Европейският съюз и Китайската народна република се споразумяха за пакет от мерки за сътрудничество в областта на незаконната миграция и визовата политика, които ще бъдат договорени или приложени на два взаимнозависими етапа. На първия етап ще бъде договорено споразумение за реципрочно премахване на визите за притежателите на дипломатически паспорти, а китайските органи ще разрешат на държавите членки да открият центрове за приемане на заявления за издаване на визи в 15 определени китайски града. На първия етап също така ще бъдат организирани редовни срещи на експерти по въпросите на борбата с незаконната миграция, включително установяването на самоличността и обратното приемане на незаконни мигранти. На втория етап двете страни ще договорят споразумение за визови облекчения и споразумение за обратно приемане. Този пакет бе финализиран и одобрен от политическите лидери на двете страни на 17-ата среща на върха ЕС-Китай на 29 юни 2015 г.

На 14 септември 2015 г. Съветът разреши започването на преговори с Китай относно споразумение за премахване на визите за краткосрочен престой за притежателите на дипломатически паспорти и даде на Комисията указания за водене на преговорите. Преговорите започнаха на 21 септември и бяха проведени чрез размяна на писмени ноти. Споразумението бе парафирано от главните преговарящи на ЕС и Китай съответно на 3 и 4 ноември 2015 г. Държавите членки бяха редовно информирани за преговорите по време на заседанията на работна група „Визи“ на Съвета.

• Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката

В Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета¹ са посочени третите държави, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване. Регламент (ЕО) № 539/2001 се прилага от всички държави членки, с изключение на Ирландия и Обединеното кралство, както и от Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария.

Китай е сред страните, чиито граждани трябва да притежават виза при пътуване до Шенгенското пространство. Гражданите на ЕС също се нуждаят от виза, за да влязат в Китай.

• Съгласуваност с други политики на Съюза

Диалогът между ЕС и Китай за миграцията и мобилността беше започнат през октомври 2013 г. и е насочен към обмен на мнения относно съответните политики в областта на миграцията от гледна точка на четирите стълба на глобалния подход към миграцията и мобилността, както и към обсъждане на възможностите за сътрудничество по въпроси от взаимен интерес.

¹ Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване (ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1).

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

За Съюза правното основание за Споразумението е член 77, параграф 2, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) във връзка с член 218 от него.

Приложеното предложение представлява правният инструмент за подписване на Споразумението. Съветът ще вземе решение с квалифицирано мнозинство.

Като се вземе предвид фактът, че в изявлението от срещата на върха ЕС-Китай двете страни поеха ангажимент да приключат първия етап до края на 2015 г. (което включва и влизането в сила на настоящото споразумение), предложеното решение относно подписването на Споразумението предвижда в съответствие с член 218, параграф 5 от ДФЕС временното прилагане на Споразумението, считано от третия ден след датата на подписването му. Като се вземе предвид, че е необходимо одобрението на Европейския парламент преди сключването на Споразумението, Комисията ще информира Европейския парламент относно временното прилагане на Споразумението.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Въпреки че член 4, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕО) № 539/2001 дава възможност на отделните държави членки да сключват двустранни споразумения с трети държави за освобождаване на притежателите на дипломатически паспорти, служебни паспорти или специални паспорти от изискването за виза, само едно споразумение на равнище ЕС може да постигне този резултат за всички държави членки и по този начин да послужи за основа за споразумения с трети страни в свързани области като обратното приемане на незаконни мигранти.

• Пропорционалност

Дерогация от общото изискване за визи за китайски граждани, каквато е необходима за постигане на горепосочените цели, може да се предвиди само в международно споразумение.

• Избор на инструмент

Вж. по-горе.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство

Не е приложимо.

• Консултации със заинтересованите страни

Бяха проведени консултации с държавите членки в рамките на работната група на високо равнище „Убежище и миграция“ и работната група „Визи“ на Съвета.

• Събиране и използване на експертни становища

Не е приложимо.

- **Оценка на въздействието**

Оценка на въздействието не е направена, тъй като инициативата не се очаква да има измерими икономически или социални ползи. По своето същество инициативата представлява политическо споразумение.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Не е приложимо.

- **Основни права**

Не е приложимо.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Не е приложимо.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и разпоредби за наблюдение, оценка и докладване**

Със Споразумението се създава Съвместен комитет за управление на Споразумението, чиито задачи включват, наред с другото, наблюдение на прилагането на Споразумението, както и представяне на предложения за изменения или допълнения.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не е приложимо.

- **Подробно разяснение на конкретни разпоредби на предложението**

Комисията счита, че целите, определени от Съвета в неговите указания за водене на преговорите, са постигнати напълно. Основните разпоредби на Споразумението могат да бъдат обобщени, както следва:

Цел и приложно поле

Споразумението предвижда безвизово пътуване за гражданите на Европейския съюз, притежаващи валиден дипломатически паспорт или разрешение на ЕС за преминаване², и за гражданите на Китай, притежаващи валиден дипломатически паспорт, когато пътуват до територията на другата договаряща страна.

С цел гарантиране на еднаквото третиране на всички държави — членки на ЕС, в Споразумението бе включена разпоредба, предвиждаща, че Китай може да спре прилагането на Споразумението или да го прекрати само по отношение на всички държави — членки на Европейския съюз, и съответно, че Съюзът също може да спре прилагането на Споразумението или да го прекрати само по отношение на всички свои държави членки.

Специфичното положение на Обединеното кралство и Ирландия е отразено в преамбюла.

Продължителност на престоя

² Издадено съгласно Регламент (ЕС) № 1417/2013 на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на формата на разрешенията за преминаване, издавани от Европейския съюз (ОВ L 353, 28.12.2013 г., стр. 26—39).

Споразумението предвижда безвизово пътуване за период до 90 дни в рамките на всеки период от 180 дни. Към Споразумението е приложена съвместна декларация относно тълкуването на този период до 90 дни в рамките на всеки период от 180 дни.

В Споразумението се отчита положението на държавите членки, които все още не прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген. Докато тези държави членки (понастоящем България, Кипър, Румъния и Хърватия) не са част от Шенгенското пространство без вътрешни граници, премахването на визите предоставя право на китайските притежатели на дипломатически паспорти да пребивават за период до 90 дни в рамките на всеки период от 180 дни на територията на всяка от тях, без да се взима предвид периодът, изчислен за цялото Шенгенско пространство.

Посещения на високопоставени длъжностни лица

В Споразумението се предвижда, че длъжностни лица с ранг на заместник-министър в централното правителство или с по-висок ранг, както и офицери със звание „генерал-майор“ или по-високо звание във въоръжените сили трябва да информират компетентните органи на страната, която предстои да посетят, по дипломатически канали, преди да пътуват до нейната територия за официални цели.

Размяна на образци

Споразумението предвижда обмен на образци на дипломатически паспорти и разрешения на ЕС за преминаване не по-късно от 90 дни след датата на подписване на Споразумението.

Териториално приложение

В Споразумението се уточнява, че премахването на визите за китайските притежатели на дипломатически паспорти се прилага само за европейските територии на Франция и Нидерландия.

Съвместни декларации

В допълнение към гореспоменатата съвместна декларация към Споразумението са приложени други две съвместни декларации, отнасящи се до:

- асоциирането на Норвегия, Исландия, Швейцария и Лихтенщайн към процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген;
- връзката на Споразумението с други области на сътрудничество в рамките на диалога между ЕС и Китай за мобилността и миграцията.

Заклучение

С оглед на горепосочените резултати Комисията предлага Съветът:

- да вземе решение Споразумението да бъде подписано от името на Съюза и да оправомощи председателя на Съвета да посочи лицето(ата), надлежно упълномощено(и) да го подпише(ат) от името на Съюза;
- да одобри временното прилагане на Споразумението до неговото влизане в сила.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за подписване от името на Европейския съюз и за временно прилагане на Споразумението между Европейския съюз и Китайската народна република за премахването на визите за краткосрочен престой за притежателите на дипломатически паспорти

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, буква а) във връзка с член 218, параграф 5 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) В рамките на диалога между ЕС и Китай за мобилността и миграцията Съюзът и Китайската народна република се споразумяха за пакет от мерки за сътрудничество в областта на незаконната миграция и визовата политика, който включва споразумение за реципрочно премахване на визите за притежателите на дипломатически паспорти.
- (2) На 14 септември 2015 г. Съветът прие решение за упълномощаване на Комисията да започне преговори с Китайската народна република за сключването на споразумение за премахването на визите за краткосрочен престой за притежателите на дипломатически паспорти („Споразумението“).
- (3) Преговорите по Споразумението започнаха на 21 септември 2015 г. и приключиха успешно с парафирането му чрез размяна на писма на 3 ноември 2015 г. от Съюза и на 4 ноември 2015 г. от Китайската народна република.
- (4) Споразумението следва да бъде подписано и декларациите, приложени към Споразумението, следва да бъдат одобрени от името на Съюза. Споразумението следва да се прилага временно, считано от третия ден след датата на подписването му, до приключване на процедурите по неговото официално сключване.
- (5) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не участва в съответствие с Решение 2000/365/ЕО на Съвета³; следователно Обединеното кралство не участва в неговото приемане и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.
- (6) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение

³ Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43).

2002/192/ЕО на Съвета⁴; следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Одобрява се от името на Европейския съюз подписването на Споразумението между Европейския съюз и Китайската народна република за премахването на визите за краткосрочен престой за притежателите на дипломатически паспорти („Споразумението“) при условие на сключването на посоченото споразумение.

Текстът на споразумението е приложен към настоящото решение.

Член 2

Декларациите, приложени към настоящото решение, се одобряват от името на Съюза.

Член 3

Председателят на Съвета е оправомощен да посочи лицето(ата), упълномощено(и) да подпише(ат) споразумението от името на Съюза.

Член 4

Споразумението се прилага временно, считано от третия ден след датата на подписването му⁵, до приключване на процедурите за сключването му.

Член 5

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на _____ година.

*За Съвета
Председател*

⁴ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

⁵ Датата на подписване на Споразумението ще бъде публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз* от Генералния секретариат на Съвета.